

تحول در امور نظامی^۱

(معرفی کتاب)

کمک گروه ترجمه معاونت پژوهش و تولید علم

پیشرفت ها در فناوری اطلاعات موجب تحول بسیار زیادی در امور نظامی گردید که به تغییر ماهیت جنگ مدرن منجر شد. فناوری های جدید در دکترین های جدید نظامی و نیز مفاهیم سازمانی به کار گرفته شد به حدی که نتیجه نهایی موجب گردید تا دکترین ها و مفاهیمی که قدرت های بزرگ را در سراسر دوران جنگ سرد هدایت می نمودند منسخ و بدون کاربرد نشان داده شوند.

این فرایند در یک شیوه محدود و با پیدایش مهمات دقیق در مراحل بعدی جنگ ویتنام و نیز با اتخاذ راهبرد متوازن امریکا و همچنین پیدایش حالت رقابتی ناشی از برتری نیروهای سوری (سابق) در مقابل توان فناوری غرب آغاز گردید.

جنگ خلیج (فارس)، اولین نشانه های روشن و قاطع ناشی از در جریان بودن تحول فناوری جنگ را به نمایش گذاشت.

این جنگ به عنوان طلیعه و مقدمه یک تحول بزرگ در امور نظامی تلقی می گردد که موجب ایجاد موازنۀ بین فناوری های روبه رشد و نیز محدودیت های ناشی از بودجه نظامی و ضعف های بوروکراسی گردید که ثمره آن را می توان بین سال های ۲۰۱۵ و ۲۰۲۵ مشاهده نمود.

گرچه، موضوع تحول امور نظامی در اوائل دهه ۱۹۹۰ در ایالات متحده امریکا مطرح گردید و برای سالیان متمادی در سیاست رسمی دفاعی امریکا مورد بحث قرار داشت، اما این موضوع در کشورهایی نظیر کانادا و جاهای دیگر از همین سطح از توجه تحلیلی برخوردار نبوده است.

^۱. The Revolution in Military Affairs

نویسنده : الینور. سی. سلوان (Elinor.C.Sloan)، سال: ۲۰۰۲، تعداد صفحه: ۱۸۸، ناشر: انتشارات McGill - Queen دانشگاه

هدف کتاب "تحول در امور نظامی"، بررسی ابعاد متنوع این تحول بوده و نحوه‌ای که کانادا و متحده‌ان آن به این چالش پاسخ خواهند داد و میزان تأثیری را که تحول یاد شده در مأموریت‌های نظامی که در آینده به نیروهای آنها سپرده خواهد شد، به نمایش می‌گذارد.

با در نظر گرفتن این تحلیل، کتاب مورد نظر شیوه‌ای خاص را فراروی کانادا و «ناتو» قرار می‌دهد. فصل یک کتاب با یک عبارت تقریباً انتزاعی یعنی "تحول در امور نظامی" آغاز می‌شود که تحولات فنی، دکترینی و سازمانی که موجب چنین تحولی می‌گردد را تشریح می‌کند.

در فصل دوم، «تحول در امور نظامی» در یک قالب تاریخی قرار می‌گیرد و یک بررسی مختصر از نحوه‌ای که متفکرین، تحولات نظامی را در گذر تاریخ مورد ارزیابی قرار داده اند صورت می‌پذیرد. برای تحقق این امر، این قبیل متفکرین نگرش‌های ارزشمندی درباره تغییر جاری در امور نظامی ارائه کرده اند.

در این فصل، ریشه‌های تحول در امور نظامی، اهم‌های راهبردی آن و برخی نکات احتیاطی پیرامون وعده‌هایی که در آن نهفته است مورد بحث قرار می‌گیرد.

در فصل سوم، پاسخ این سؤال مطرح است که «آیا تحول در امور نظامی صورت می‌گیرد؟» که این امر با بررسی تلاش‌های فوق العاده‌ای که ایالات متحده امریکا به عنوان پرچمدار تحولات امور نظامی از خود نشان می‌دهد، تحقق می‌یابد زیرا تلاش دارد تا نیروهای نظامی خود را تغییر دهد و از آن طریق از توان تحول آفرینی فناوری نظامی بهره برداری کند.

فصل چهارم، چشم انداز تحول نظامی را توسعه می‌دهد و به رویکردهای متحده‌ان پیرامون تحول در امور نظامی می‌پردازد و در این ارتباط به کشورهایی همچون انگلستان، استرالیا، فرانسه و آلمان اشاره می‌نماید.

فصل پنجم با دقت بیشتری به وجود تفاوت در قابلیت‌های فناوری بین ایالات متحده امریکا و متحده‌ان آن در «ناتو» و نقشی که ابتکار و قابلیت‌های دفاعی متحده‌ان در کم کردن این تفاوت‌ها ایفا می‌کنند، اشاره دارد.

در فصل ششم، ارتباط تحول در امور نظامی با عملیات‌های پشتیبانی از صلح مورد بررسی قرار می‌گیرد.

فصل هفتم به تهدیدات «نامتقارن» اشاره دارد که حتی قبل از حملات تروریستی (۱۱ سپتامبر) به امریکا مورد بحث بوده‌اند و به عنوان ابزارهای عمدۀ ای تلقی گردیده اند که دشمنان ایالات متحده امریکا احتمالاً در پاسخ به تحول در امور نظامی، از آنها بهره برداری خواهند کرد.

در فصل هشتم، اقداماتی که کانادا جهت واکنش به الزامات سازمانی، فناوری و دکترینی تحول در امور نظامی از خود بروز خواهد داد برشمرده می‌شود. قسمت نهایی بر روی موضوعات عمدۀ توجه دارد و فصل‌های پیشین را به طور اختصار بازگو می‌نماید تا اینکه از این طریق شیوه ای را برای پاسخگویی کانادا و «ناتو» به مقوله تحول در امور نظامی آمریکا، ارائه دهد.

به طور کلی کتاب مزبور شامل هشت فصل به شرح ذیل می‌باشد:

- **فصل اول:** تحول در امور نظامی چیست؟
- **فصل دوم:** بررسی تاریخی مقوله «تحول در امور نظامی».
- **فصل سوم:** آیا تحول در امور نظامی وجود دارد؟ یک ارزیابی از تغییر نیروهای ایالات متحده امریکا.
- **فصل چهارم:** رویکردهای متحده‌ین در قبال تحول در امور نظامی: انگلیس، فرانسه و آلمان.
- **فصل پنجم:** «ناتو» و تحول در امور نظامی.
- **فصل ششم:** تحول در امور نظامی و عملیات پشتیبانی از صلح: یک سؤوال مرتبط با موضوع.
- **فصل هفتم:** تهدیدات نامتقارن.
- **فصل هشتم:** کانادا و تحول - در امور نظامی.

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتابل جامع علوم انسانی